

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

ID 6528

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	208 Агроінженерія (бакалавр)	Назва освітньої програми	Агроінженерія (2023)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. управління інноваційною діяльністю та сферою послуг (МП)

Викладач/викладачі

Завідна Людмила Дмитрівна, д-р екон. наук, професор, професор кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг, [профіль на порталі "Науковці ТНТУ"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	<p>— формування у студентів теоретичних знань із економіки та організації виробництва в аграрних формуваннях, набуття практичних навичок із проектування організації виробничих процесів, здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми економіки галузі агропромислового виробництва, що передбачає застосування певних знань та вмій, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Знання економіки та організації аграрного виробництва дозволяє з високою компетенцією здійснювати організацію і планування виробничих процесів, виконувати розрахунки у потребі матеріальних, трудових і фінансових ресурсах та забезпечувати процес аграрного виробництва основними засобами та оборотними коштами. Розраховувати основні виробничі та економічні показники. Розраховувати собівартість одиниці продукції, робіт та послуг. Аналізувати дію механізмів попиту і пропозиції на продукцію аграрного виробництва.</p>
Формат курсу	<p>Очний (offline) / Заочний (extramural) – курс має супровід в системі дистанційного навчання "Атютор", має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.</p>
Компетентності ОП	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК-7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>ФК-10. Здатність організувати використання сільськогосподарської техніки відповідно до вимог екології, принципів оптимального природокористування й охорони довкілля.</p> <p>ФК-12. Здатність аналізувати та систематизувати науково-технічну інформацію для організації матеріально-технічного забезпечення аграрного виробництва.</p> <p>ФК-13. Здатність організувати роботу та забезпечувати адміністративне управління виробничими підрозділами, які здійснюють технічне забезпечення агропромислового виробництва відповідно до реалізації правових вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці; аналізувати показники техногенних та природних небезпек, а також планувати і виконувати відповідні захисні заходи.</p> <p>ФК-14. Здатність здійснювати економічне обґрунтування доцільності застосування технологій та технічних засобів в агропромисловому виробництві, інженерно-технічних заходів з підтримання машинно-тракторного парку, фермської та іншої сільськогосподарської техніки в працездатному стані.</p>
	<p>РН-1. Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; формулювати ідеї, концепції з метою використання у професійній діяльності.</p> <p>РН-6. Формулювати нові ідеї та концепції розвитку агропромислового виробництва.</p> <p>РН-9. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності, та формувати у</p>

<p>Програмні результати навчання з ОП</p>	<p>майбутнього фахівця почуття відповідальності за виконувану роботу. РН-10. Демонструвати повагу до етичних принципів, своєю поведінкою впроваджувати етичні норми взаємовідносин в колективі, які сприяють досягненню виробничої мети. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі. РН-23. Аналізувати ринок продукції та сільськогосподарської техніки. Складати бізнес-плани виробництва сільськогосподарської продукції. Виконувати економічне обґрунтування технологічних процесів, технологій, матеріально-технічного забезпечення аграрного виробництва. Застосовувати методи управління проектами виробництва продукції рослинництва та тваринництва. РН-24. Організовувати виробничий процес підрозділів з технічного забезпечення агропромислових виробництв.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 24 год.; практичні заняття — 24 год.; самостійна робота — 72 год.;</p> <p>Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 6 год.; практичні заняття — 6 год.; самостійна робота — 108 год.;</p>
<p>Ознаки курсу</p>	<p>Рік навчання — 4; семестр — 8; Обов'язкова (для здобувачів інших ОП може бути вибірковою) дисципліна; кількість модулів — 2;</p>
<p>Форма контролю</p>	<p>Поточний контроль: тестування, індивідуальні опитування, розв'язання ситуаційних та розрахунково-аналітичних задач, дискусія, модуль 1,2. Підсумковий контроль: залік</p>
<p>Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення</p>	<p>Вища математика; Основи права; Філософія; Експлуатація сільськогосподарських машин; Машини та обладнання для тваринництва (у тому числі курсовий проект); Основи агрономії та технології вирощування сільськогосподарських культур; Сільськогосподарські машини: конструкції та розрахунок (у тому числі курсовий проект); Технічний сервіс та ремонт машин агровиробництва; Технології первинної обробки та зберігання сільськогосподарської продукції.</p>

СТРУКТУРА КУРСУ

Лекційний курс	Годин	
	<u>ОФЗО</u>	<u>ЗФЗО</u>
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА.		
Тема 1. Предмет і методи науки «Економіка та організація аграрного виробництва».		
1.1. Предмет і завдання науки.	2	1
1.2. Сільське господарство як галузь економіки країни та його особливості.		
1.3. Аграрний сектор як основа продовольчої безпеки країни.		
1.4. Методи досліджень науки.		
Тема 2. Земельні ресурси та ефективність їх використання в аграрних підприємствах.		
2.1. Земля як головний засіб виробництва		
2.2. Склад земельного фонду України, його розподіл та структура сільськогосподарських угідь	3	0.5
2.3. Земельний кодекс. Розвиток земельних відносин. Законодавчі зміни в агросфері.		
2.4. Державний земельний кадастр, економічна оцінка та моніторинг земель.		
2.5. Ефективність використання землі та шляхи її підвищення.		
Тема 3. Трудові ресурси і продуктивність праці в аграрному виробництві.		
3.1. Трудові ресурси та їх використання.		
3.2. Продуктивність праці і методика її визначення. Шляхи підвищення продуктивності праці.	3	0.5
3.3. Мотивація праці персоналу в аграрному виробництві, форми та системи оплати праці.		
3.4. Фонд оплати праці та ефективність його використання.		
Тема 4. Матеріально-технічна база та виробнича потужність аграрних підприємств.		
4.1. Поняття, класифікація та особливості матеріально-технічної бази аграрних підприємств		
4.2. Енергетичні ресурси аграрного виробництва	3	1
4.3. Механізація та автоматизація виробництва		
4.4. Виробнича потужність підприємства		
4.5. Інтенсифікація виробництва.		

Тема 5. Основні засоби та оборотні кошти аграрних підприємств.		
5.1. Економічна сутність, класифікація і структура основних засобів.		
5.2. Види зносу та методи нарахування амортизації основних засобів.		
5.3. Показники оцінки стану та ефективності застосування основних засобів.	2	0,5
5.4. Економічна сутність оборотних коштів і фондів обігу аграрних підприємств, їх склад, структура та джерела формування.		
5.5. Показники ефективності управління оборотними коштами.		
5.6. Основні напрями поліпшення використання оборотних коштів в аграрних підприємствах.		
<hr/>		
Змістовий модуль 2. ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА.		
Тема 6. Витрати виробництва і собівартість продукції.		
6.1. Поняття витрат виробництва і собівартості продукції.	2	0,5
6.2. Класифікація виробничих витрат і методичні основи обчислення собівартості продукції.		
6.3. Рівень і структура собівартості продукції сільського господарства і шляхи її зниження.		
6.4. Фактори, що визначають рівень собівартості продукції рослинництва й тваринництва.		
<hr/>		
Тема 7. Економічна результативність та ефективність аграрного виробництва.		
7.1. Валова та товарна продукція, канали і шляхи її реалізації.		
7.2. Показники та оцінка економічної ефективності діяльності аграрного підприємства.	3	0,5
7.3. Рентабельність та методи її розрахунку.		
7.4. Основні резерви підвищення ефективності діяльності аграрного підприємства.		
<hr/>		
Тема 8. Спеціалізація, концентрація та інтеграційні процеси в аграрному виробництві.		
8.1. Поняття, основні принципи та ефективність розміщення аграрного виробництва.	2	0,5
8.2. Поняття, особливості і форми спеціалізації аграрного виробництва.		
8.3. Концентрація та інтеграція виробництва в сільському господарстві.		
<hr/>		
Тема 9. Організація основного аграрного виробництва.		
9.1. Принципи організації виробничих процесів та їх класифікація	2	0,5
9.2. Типи виробництв та їх техніко-економічна характеристика. Методи організації виробництва.		
9.3. Виробнича структура аграрного виробництва. Виробничий цикл.		
<hr/>		
Тема 10. Організація допоміжного та обслуговуючого виробництв.		
10.1. Організація забезпечення виробництва технологічним оснащенням.		
10.2. Організація транспортного господарства аграрного підприємства.	2	0,5

10.3. Технічне обслуговування і ремонт обладнання: сутність, місце у виробничій структурі аграрного підприємства.

РАЗОМ: 24 6

Практичні заняття (теми)

Годин
ОФЗО ЗФЗО

Практичне заняття №1.

Тема 1. Предмет і методи науки «Економіка та організація аграрного виробництва»

I. Теоретична частина (питання для обговорення, індивідуальні опитування)

1. Значення і особливості сільськогосподарського виробництва, як основної ланки АПК.

2 0,5

2. Предмет, завдання, методи науки “Економіка та організація аграрного виробництва”

3. Поняття значення, склад та завдання розвитку АПК. Сфери і структура управління АПК.

II. Практична частина. Розгляд тестових завдань.

Практичне заняття №2.

Тема 2. Земельні ресурси та ефективність їх використання в аграрних підприємствах.

II. Практична частина (розв'язання ситуаційних та розрахунково-аналітичних задач)

1. Проаналізувати склад і структуру земельного фонду.

4 0,5

2. Визначити види земель та землезабезпеченість підприємства.

3. Визначити економічну ефективність використання земель.

4. Вказати основні шляхи поліпшення використання землі.

Практичне заняття №3.

Тема 3. Трудові ресурси і продуктивність праці в аграрному виробництві.

II. Практична частина (розв'язання ситуаційних та розрахунково-аналітичних задач)

1. Визначити категорії і структуру персоналу підприємства.

2. Скласти баланс трудових ресурсів і визначити показники їх використання.

4 1

3. Вказати шляхи поліпшення використання трудових ресурсів.

4. Визначити рівень продуктивності праці, трудомісткість продукції.

5. Дослідити систему стимулювання праці.

6. Визначити форму оплати праці та дати їй характеристику.

7. Вказати шляхи підвищення продуктивності праці.

Практичне заняття №4.

Тема 4. Основні засоби і виробничі потужності аграрних підприємств.

II. Практична частина (розв'язання ситуаційних та розрахунково-аналітичних задач)

1. Дати класифікацію основним виробничим засобам.

2. Визначити структуру основних засобів.

2 1

3. Визначити середньорічну вартість основних засобів, фондозабезпеченість підприємства, фондоозброєність праці, фондovіддачу, фондомісткість продукції.

4. Визначити коефіцієнт приросту основних засобів, коефіцієнт зносу, коефіцієнт вибуття, коефіцієнт оновлення.

5. Вказати основні шляхи поліпшення використання основних засобів.

Практичне заняття №5.

Тема 5. Оборотні кошти аграрних підприємств.

I. Теоретична частина (питання для обговорення, індивідуальні опитування)

1. Дати класифікацію оборотним коштам.

2 0,5

2. Визначити структуру оборотних коштів.

3. Джерела формування оборотних коштів і фондів обігу.

4. Вказати основні шляхи поліпшення використання оборотних коштів.

II. Практична частина. Модульний контроль 1 – тестування.

Практичне заняття №6.

Тема 6. Витрати виробництва і собівартість продукції.

II. Практична частина (розв'язання ситуаційних та розрахунково-аналітичних задач)

1. Визначити виробничу собівартість, комерційну (повну) собівартість.

2 0,5

2. Визначити структуру собівартості продукції.

3. Методи розподілу витрат по видах продукції при обчисленні собівартості.

4. Вказати шляхи зниження собівартості продукції.

Практичне заняття №7.

Тема 7. Економічна результативність та ефективність аграрного виробництва.

II. Практична частина (розв'язання ситуаційних та розрахунково-аналітичних задач)

1. Визначити суть ефективності як економічної категорії.

2 0,5

2. Визначити основні показники ефективної діяльності підприємства.

3. Визначити рівень товарності основних видів сільськогосподарської продукції.

4. Вказати шляхи підвищення ефективності виробництва аграрних підприємств.

Практичне заняття №8.

Тема 8. Спеціалізація, концентрація та інтеграційні процеси в аграрному виробництві.

I. Теоретична частина (питання для обговорення, індивідуальні опитування)

1. Суть і фактори розміщення і спеціалізації агропромислового виробництва

2. Форми спеціалізації в сільському господарстві й методика визначення виробничого напрямку агроформувань

2 0.5

3. Галузі й галузева структура аграрних підприємств і методика її визначення

II. Практична частина: Тести та практичні завдання до теми

1. Визначити структуру проданої продукції.

2. Визначити схеми розрахунку коефіцієнта спеціалізації господарства.

Практичне заняття №9.

Тема 9. Організація основного аграрного виробництва.

I. Теоретична частина (питання для обговорення, дискусія)

1. Принципи організації виробничих процесів

2. Типи виробництв та їх техніко-економічна характеристика.

2 0,5

3. Методи організації виробництва та їх порівняльна характеристика

4. Виробнича структура аграрного підприємства. Виробничий цикл та способи визначення тривалості виробничого циклу.

5. Показники оцінки ефективності виробничого циклу.

II. Практична частина. Розгляд тестових завдань.

Практичне заняття №10.

Тема 10. Організація допоміжного та обслуговуючого виробництв.

I. Теоретична частина (питання для обговорення, дискусія)

1. Організація проектування технологічних процесів та засобів технологічного оснащення

2 0,5

2. Організаційне забезпечення освоєння виробництва нової продукції.

3. Організація забезпечення виробництва технологічним оснащенням

4. Організація транспортного господарства.

II. Практична частина. Модульний контроль 2 – тестування.

РАЗОМ: 24 6

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

1. Опрацювання лекційного матеріалу за темою 1
2. Опрацювання лекційного матеріалу за темою 2
3. Опрацювання лекційного матеріалу за темою 3
4. Опрацювання лекційного матеріалу за темою 4
5. Опрацювання лекційного матеріалу за темою 5
6. Опрацювання лекційного матеріалу за темою 6
7. Опрацювання лекційного матеріалу за темою 7
8. Опрацювання лекційного матеріалу за темою 8
9. Опрацювання лекційного матеріалу за темою 9
10. Опрацювання лекційного матеріалу за темою 10
11. Підготовка до практичного заняття №1
12. Підготовка до практичного заняття №2
13. Підготовка до практичного заняття №3
14. Підготовка до практичного заняття №4
15. Підготовка до практичного заняття №5
16. Підготовка до практичного заняття №6
17. Підготовка до практичного заняття №7
18. Підготовка до практичного заняття №8
19. Підготовка до практичного заняття №9
20. Підготовка до практичного заняття №10
19. Підготовка до тестового опитування за 1 модулем
20. Підготовка до тестового опитування за 2 модулем
21. Підготовка та складання заліку.

Інформаційні джерела для вивчення курсу

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Завідна Л.Д. Електронний дистанційний курс навчання «Економіка та організація аграрного виробництва» (курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тестові завдання) URL: <https://dl.tntu.edu.ua/tools/index.php> ID 6528.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Аграрна економіка : навчальний посібник / В. Я. Білоножка, І.І. Мостов'як, В. П. Карпенко, С. П. Полторецький, А. П. Березовський; за ред. В. Я. Білоножка. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2016. 418 с.
2. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: Підручник. – 2-ге вид., доп. і перероблене. К.: КНЕУ, 2013. 779 с.
3. Петрига О. М. Економіка аграрного підприємства: навчальний посібник / О. М. Петрига, Т. І. Яворська, Ю. О. Прус; за ред. О. М. Петриги, Т. І. Яворської. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. 498 с.
4. Доберчак Н.І. Економіка виробництва : навч. посіб. К.: Ліра-К, 2015. 258 с.
5. Економіка сільського господарства: навч. посіб. / Збарський В.К., Бабієнко М.Ф., Кулаєць М.М., Синявська І.М., Хоменко М.П. за ред. проф. В.К. Збарського. К.: Агроосвіта, 2013. 352 с.
6. Економіка аграрного виробництва : курс лекцій / Т. Г. Олійник, І. О. Мельник, О. А. Горобченко. Миколаїв : МНАУ, 2019. 105 с.
7. Курган В.П. Економіка аграрних підприємств : навч.-метод. посіб. К.: Ліра-К, 2015. 270 с.
8. Мороз В.С., Тельнов А.С. Організація виробництва: навч. посіб.. К.: Ліра-К, 2015. 256 с.
9. Організація і планування сільськогосподарського виробництва : підручник: схвалено М-вом аграр. політики / М.М. Ільчук та ін.; за ред. М.М. Ільчука, Л.Я. Зрібняка. Вінниця: Нова Книга, 2008. 456 с.

Додатковий

1. Афанасьєв М.В., Плоха О. Б. Економіка підприємства : підручник. К.: Ліра-К, 2013. 664 с.
2. Березівський П.С., Михалюк Н.І. Організація виробництва, прогнозування та планування в агропромисловому комплексі України: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2015. 440 с.
3. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2013. 260 с.
4. Витрати та ефективність виробництва продукції в сільськогосподарських підприємствах (моніторинг). Вип. 5 / Воскобійник Ю. П., Шпикуляк О. Г., Камінський І. В. та ін. за ред. Тирпак І.В. Основи економіки та організації підприємництва: навч. посіб. / І.В. Тирпак, В.І. Тирпак, С.А. Жуков. К. : Кондор, 2011. 284 с.
5. Гончаров В. М., Зинченко Н. В. Шляхи підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва. Економіка АПК. 2012. № 2. С. 18–21.

6. Дієсперов В.С. Еволюція сільськогосподарських підприємств. К.: ННЦ ІАЕ, 2013. 290 с.
7. Економіка продуктового підкомплексу навч. посіб. / Збарський В.К., Мацибора В.І., Рогач С.М. та ін. за ред. В.К. Збарського. К.: НУБіП України, 2012. 367 с.
8. Єрмаков О.Ю. Організація сільськогосподарського виробництва. Навч. мет. посібник. Друге видання, доп. і переробл. К.: НАУ, 2007. 266 с.
10. Єгорова І.Г. Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2014. 336 с.
11. Заяць В. М. Розвиток ринку сільськогосподарських земель : монографія К.: ННЦ ІАЕ, 2011. 390 с.
12. Підприємництво: підручник / С.В. Панченко, В.Л. Дикань, О.В. Шраменко та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2018. Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. 241с.
13. Підприємництво : підручник / С.В. Панченко, В.Л. Дикань, О.В. Шраменко та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2018. Ч. 2. Реалізація підприємницької діяльності у сучасних ринкових умовах. 228 с.

Нормативно-правовий

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV К.: Атіка, 2003. 208с. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Закон України «Про підприємництво» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
3. Закон України «Про підприємства в Україні» від 27.03.1991 р. № 887-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/887-12>
4. Закон України «Про господарські товариства» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
5. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI.
6. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI.
7. Закон України «Про власність» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/697-12>
8. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» від 15.05.2003 № 755-IV.
9. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 06.09.2005 № 2806-IV.
10. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11.09.2003 № 1160-IV.
11. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-XII.
12. Закон України «Про кооперацію» від 10.07.2003 № 1087-IV.
13. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 № 1775-III.
14. Закон України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» від 19.05.2011 № 3392-VI.
15. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
16. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Офіційний портал Верховної Ради України. <https://www.rada.gov.ua/>
17. Положення про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>
18. Про затвердження переліку органів ліцензування: Постанова КМУ від 14.11.2000 № 1698.
19. Класифікатор видів економічної діяльності (КВЕД) ДК 009:2005, ДК 009:2010.
20. Класифікатор організаційно-правових форм господарювання ДК 002:2004.
21. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV.

Інформаційні ресурси

1. Адреса електронної пошти ТНТУ імені Івана Пулюя: univ@tu.edu.te.ua
2. Офіційний сайт ТНТУ імені Івана Пулюя: <http://www.tntu.edu.ua>
3. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.fas.usda.gov>
4. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/InfoRez/CreateRequest?lang=uk-UA>
5. Наукова бібліотека ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuiv.gov.ua>
6. Офіційний сайт Продовольча та сільськогосподарська організація ООН URL: <http://www.fao.org>
7. Офіційний сайт Міністерства сільського господарства США URL: <https://www.fas.usda.gov>
8. Програми для створення презентацій: 10 найкращих програм URL: <https://www.Aech-buy.pp.ua/pmgrami-1va-stvnrennyfl-prezentacii/>

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.
Політика щодо консультування	Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі . Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.
Політика щодо перескладання	Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.
Політика щодо академічної доброчесності	При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрадження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Одна третя від суми балів, набраних здобувачем впродовж семестру	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота			
20	18		20	17			
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів		
Тема 1	Практичне заняття №1	2	Тема 6	Практичне заняття №6	3		
Тема 2	Практичне заняття №2	4	Тема 7	Практичне заняття №7	3		
Тема 3	Практичне заняття №3	4	Тема 8	Практичне заняття №8	3		
Тема 4	Практичне заняття №4	4	Тема 9	Практичне заняття №9	4		
Тема 5	Практичне заняття №5	4	Тема 10	Практичне заняття №10	4		

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно
60-66	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри МП, протокол №1 від «25» серпня 2023 року.